

1. Uzupełnij tabelkę:

nazwa miernika	symbol	wielkość mierzona	jednostka - nazwa	symbol jednostki
amperomierz				
woltomierz				
omomierz	-----			
watomierz	-----			

2. Napisz co oznaczają symbole:

a) I	f) A
b) U	g) V
c) P	h) W
d) R	i) Ω
e) C	j) F

3. Napisz wzory (z jednostkami i oznaczeniami):

- Moc urządzenia
- Opór elektryczny
- Natężenie prądu

4. Uzupełnij - narysuj odpowiedni schemat i podaj wzór:

Połączenia dwóch rezystorów:

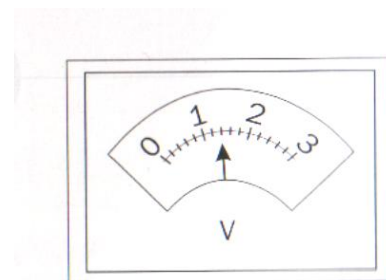
- szeregowe
- równoległe

Połączenia dwóch kondensatorów:

- szeregowe
- równoległe

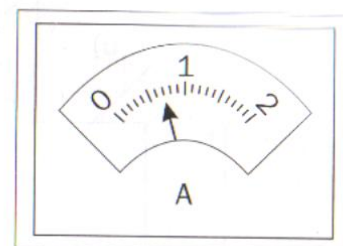
5. Na rysunku przedstawiono skalę pewnego miernika elektrycznego.

- Do czego służy ten miernik?
- Jaka jest wartość najmniejszej działki (czyli dokładność) tego miernika?
- Zapisz wynik jaki wskazuje miernik, uwzględniając niepewność pomiaru.

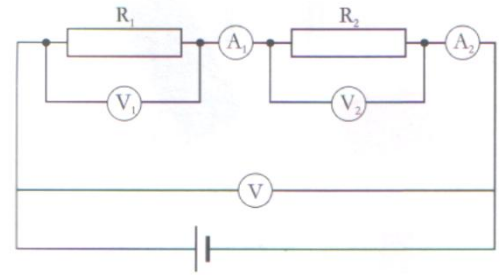

6. Na rysunku przedstawiono skalę pewnego miernika elektrycznego.

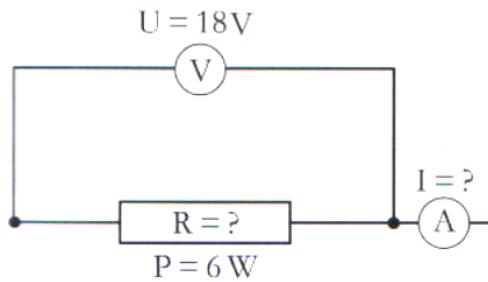
- Do czego służy ten miernik?
- Z jaką dokładnością mierzy ten miernik?
- Zapisz wskazanie miernika z uwzględnieniem niepewności pomiaru.

7. Oblicz jaki jest opór zastępczy oraz wielkość napięcia na końcach obwodu przedstawionego na schemacie, jeśli woltomierz V_1 wskazuje napięcie równe $7V$, woltomierz V_2 - napięcie $3,5V$, rezystancja R_1 wynosi 30Ω , a rezystancja R_2 wynosi 40Ω .

8. Oblicz natężenie prądu oraz wielkość rezystancji odbiornika na podstawie schematu.

9. Narysuj schemat obwodu, w którym równolegle zostaną połączone trzy kondensatory, dwie żarówki i wyłącznik. Następnie oblicz pojemność wypadkową, wiedząc, że pojemność kolejnych kondensatorów wynosi: $C_1=4700\mu F$, $C_2=1000\mu F$ oraz $C_3=3500\mu F$.

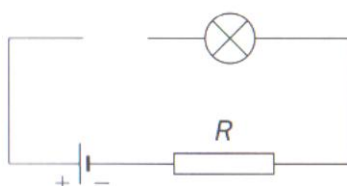
10. Oblicz natężenie prądu płynącego przez żarówkę latarki, jeśli przez poprzeczny przekrój jej włókna w ciągu $10s$ przepłynął ładunek $3C$.

11. Podczas wyładowania burzowego, które trwa $0,005s$, natężenie prądu w błyskawicy wynosi $10kA$. Oblicz ładunek przenoszony podczas wyładowania.

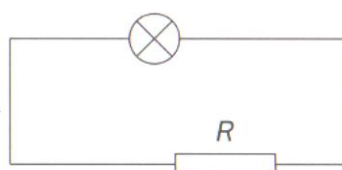
12. Narysuj schemat obwodu złożonego z żarówki, źródła prądu, amperomierza i woltomierza mierzącego napięcie na żarówce. Zaznacz umowny kierunek prądu elektrycznego w tym obwodzie.

13. Przyjrzyj się niżej przedstawionym obwodom. Czy popłynie w nich prąd elektryczny? Uzasadnij odpowiedź!

a)

b)

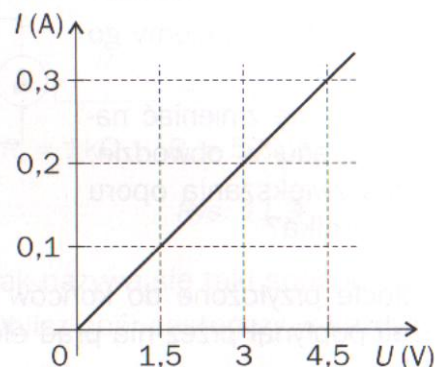
14. W tabeli umieszczone są wyniki pomiarów natężenia prądu płynącego w przewodniku w zależności od napięcia przyłożonego do jego końców.

U (V)	0	2	4	6	8
I (A)	0	0,1	0,2	0,3	0,4

- Narysuj wykres zależności $I(U)$ dla tego przewodnika.
- Napisz, jak natężenie prądu w przewodniku zależy od napięcia przyłożonego między jego końcami?
- Jakie to prawo fizyczne? Zapisz je odpowiednim wzorem.
- Oblicz opór elektryczny tego przewodnika.

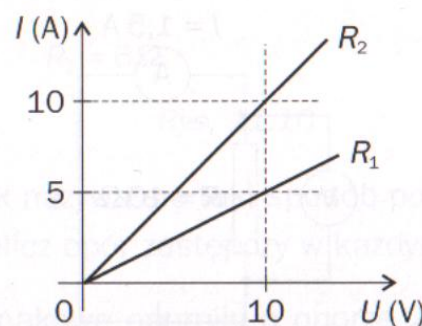
15. Wykres przedstawia zależność natężenia prądu od napięcia dla żarówki w latarce.

- Oblicz opór tej żarówki.
- Jakie będzie natężenie prądu płynącego przez żarówkę, gdy napięcie wzrośnie do 9V?

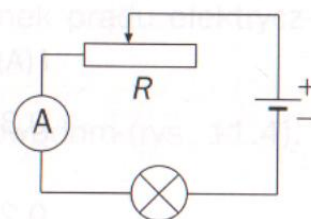
16. Na wykresie przedstawiono zależność natężenia prądu od przyłożonego napięcia dla dwóch różnych oporników.

- Spróbuj oszacować bez wykonywania obliczeń, który opór: R_1 , czy R_2 jest większy.
- Oblicz stosunek wartości tych oporów.

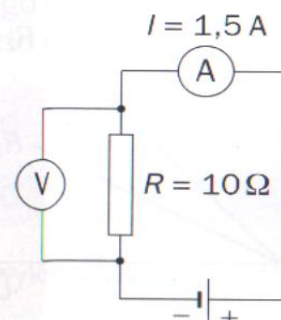
17. Na schemacie obwodu zaznaczono symbol pewnego opornika.

- Jak nazywa się taki opornik?
- W jakim celu stosujemy go w obwodzie?
- Jak będzie się zmieniać natężenie prądu w obwodzie, podczas zwiększania oporu tego opornika?

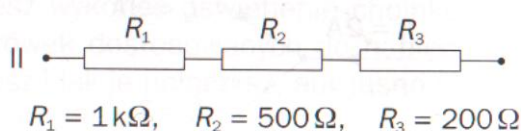
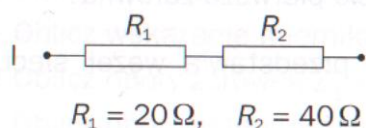
18. Oblicz napięcie przyłożone do końców grzałki o oporze 100Ω , jeśli popłynął przez nią prąd elektryczny o natężeniu 2,3 A?

19. Oblicz natężenie prądu płynącego przez włókno żarówki o oporze 1150Ω włączonej do napięcia 230 V.

20. Oblicz wskazanie woltomierza korzystając z danych umieszczonych na schemacie.

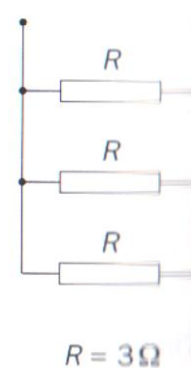
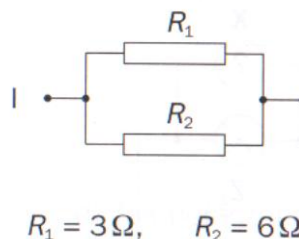
21. Na rysunkach I i II przedstawiono oporniki połączone w pewien sposób.

- Jak nazywa się taki sposób połączenia?
- Oblicz opór zastępczy w każdym przypadku.

22. Na rysunkach I i II przedstawiono oporniki połączone w inny sposób.

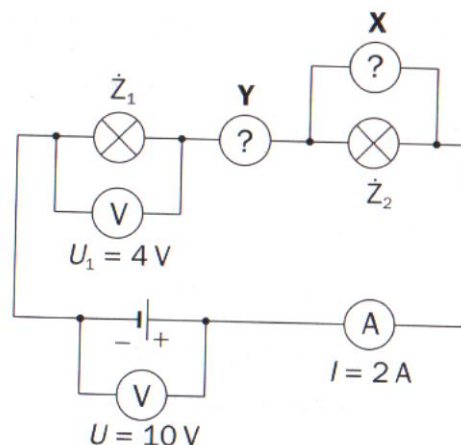
- Jak nazywa się taki sposób połączenia?
- Oblicz opór zastępczy w każdym przypadku.

23. Trzy jednakowe oporniki o oporze 2Ω każdy, połączone na różne sposoby. Zaproponuj te połączenia (narysuj) i oblicz opór zastępczy w każdym przypadku. (Uwaga - są 4 przypadki)

24. Elementy obwodu elektrycznego oznaczone na schemacie jako X i Y to mierniki.

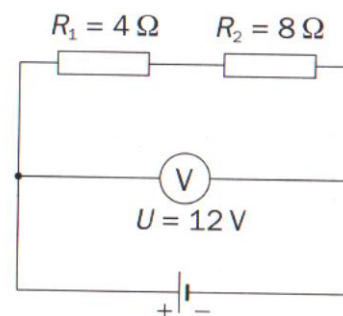
- Który z mierników: X, czy Y - to amperomierz?
- Który z mierników: X, czy Y - to woltomierz?
- Oblicz wskazanie miernika X.
- Oblicz wskazanie miernika Y.
- Oblicz opory żarówek $\dot{Z}_1$ i $\dot{Z}_2$.
- Oblicz opór zastępczy żarówek w tym połączeniu.

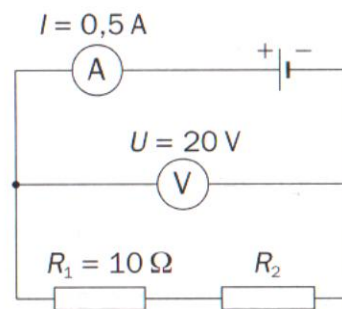
25. Chcesz wykonać oświetlenie choinkowe składające się z żarówek dostosowanych do napięcia 6 V . Ilu żarówek użyjesz i jak je połączysz, aby jasno świeciły zasilane napięciem 230 V .

26. Rysunek przedstawia schemat pewnego obwodu elektrycznego.

- Jak połączone są w tym obwodzie oporniki?
- Oblicz opór zastępczy tych oporników.
- Oblicz natężenie prądu płynącego przez każdy opornik.
- Oblicz napięcie na końcach każdego z oporników.

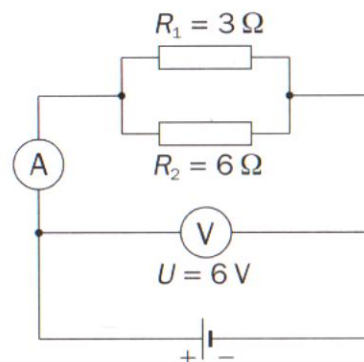

27. Wykorzystując dane zamieszczone na schemacie obwodu, oblicz opór R_2 .

28. Rysunek przedstawia schemat pewnego obwodu elektrycznego.

- Jak połączone są oporniki?
- Jakie jest napięcie na końcach każdego opornika?
- Oblicz opór zastępczy tych oporników.
- Oblicz natężenie prądu płynącego przez każdy opornik.
- Oblicz natężenie prądu płynącego przez amperomierz.

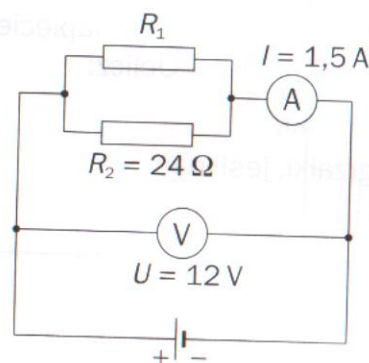

29. Wykorzystując dane zamieszczone na schemacie obwodu, oblicz opór R_1 .

30. Na oprawce żarówki jest napis 100 W / 230 V. Oblicz opór tej żarówki.

31. Przez grzałkę elektryczną pod napięciem 230V przepływa prąd o natężeniu 1,5A. Oblicz:

- moc grzałki,
- moc grzałki, jeśli napięcie w sieci spadnie do 200V.

źródło:

- A. Kurowski, J. Niemiec; Fizyka w prostych zadaniach – zbiór zadań dla gimnazjum, wyd. ZamKor; Kraków 2009r. (zad.: 5,6,10-31)

- U. Białka; Technika – podręcznik dla gimnazjum 2; wyd. OPERON; Gdynia 2007r. (zad.: 7-8-9)

Zebrała: mgr Z. Czech